idag relativt långsamt, men förhållandena kan ha varit annorlunda vid inlandsisens avsmältning. För havsisdrift på lång distans från norr om floden Lena till Grönlands sydspets är den kortast kända tiden ca 3 år (Nansen 1897).

Hotade vedinsekter i lövbrännor i Hälsingland

Wikars, L.-O. & Ås, S. 1991. *Hotade vedinsekter i fem lövbrännor i norra Hälsingland.* Länsstyrelsen i Gävleborgs län, rapport 1991: 7. 31 sid. Kan rekvireras från Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Miljövårds- och fiskeenheten, 801 70 Gävle. Pris: gratis!

Skogsbrändernas positiva betydelse för fauna och flora uppmärksammas nu allt mer. Ett viktigt bidrag till dokumentationen av den speciella insektsfauna som koloniserar s k lövbrännor, d v s huvudsakligen lövdominerade skogar som växt upp efter brand, lämnas i denna rapport från länsstyrelsen i Gävleborgs län. Författarna är båda forskare vid Zoologiska institutionen vid Uppsala universitet. Lars-Ove Wikars arbetar nu på en doktorsavhandling om brandberoende insekter (se artikel i detta nr av ET!).

Författarna har under 1986–89 studerat fem stycken 7–109 ha stora fragment av lövbrännor i Ramsjö socken i Ljusdals kommun i norra Hälsingland, som föryngrats efter brand år 1888. Dessa brännor har jämförts med fem provrutor i intilliggande rationellt brukade skogsområden. Totalt har 256 vedlevande insektsarter identifierats, huvuddelen skalbaggar, varav många räknas som hotade i Sverige eller utomlands. Jämfört med den rationellt brukade skogen konstaterades lövbrännorna hysa en avvikande fauna med arter som med stor sannolikhet är beroende av stora bestånd och höga tätheter av döda lövträd som asp och björk. Men även omgivande hyggen visade sig innehålla en intressant och hotad fauna med arter som tidigare haft sin huvudutbredning på nyuppkomna brandfält. Författarna påpekar dock att de hyggen som undersökts var exceptionellt rika på kvarlämnad död ved och att hyggena var upptagna i skog som innan slutavverkning var ren naturskog med stort lövinslag. Kalhyggen som tas upp i framtida lövfattiga skogar med få redan döda träd kommer knappast att erbjuda samma utvecklingsmöjligheter.

Rapporten innehåller mycket av intresse för flera olika kategorier av insektsintresserade. Tjänstemän vid skogsvårdsstyrelser och länsstyrelsernas naturvårdsenheter torde finna en hel del smått och gott i inledningen, där en allmän presentation ges av vedlevande insekter och skogsbränder, samt i skötselförslagen. Den trevande insektsentusiasten som vill lära sig mera om denna fauna, torde bli inspirerad av den smakfulla presentation som ges av ett 40-tal hotade arter, med kärnfulla texter och svartvita avbildningar. Vidare tillgodoses specialistens lystmäte med kompletta artlistor. En utmärkt rapport som varmt rekommenderas!

Sven-Åke Berglind